

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

**Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 21-05-02, 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md**

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

**Stefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 21-05-02, 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md**

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific din cadrul programului instituțional de cercetare pentru anii 2024–2027, etapa anului 2025, 010101 ” Cercetarea și conservarea *ex situ* și *in situ* a diversității plantelor din Republica Moldova”, director de proiect: Dr. Ion ROȘCA, Prioritatea III: Biotehnologii și Protecția Mediului, Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru”, USM, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților confidențiali (Biroul Secției Științe ale Vieții Nr.4 din 25 februarie 2026)

1. Realizarea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect, etapa 2025

Scopul și obiectivele trasate pentru anul 2025 au fost realizate și au constat în: Mobilizarea, introducerea, conservarea, valorificarea și utilizarea fondului genetic de plante: arboricole, ornamentale, medicinale, aromatice, condimentare; evaluarea patrimoniului natural, conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a resurselor vegetale; cercetările asupra florei, asociate cu activități de conservare *ex situ*, *in situ* prin menținerea, gestionarea și evaluarea colecțiilor de plante vii cu importanță economică, în vederea menținerii, monitorizării și conservării diversității plantelor și habitatelor pe care acestea le populează, activități de repopulare a speciilor de plante periclitate și amenințate cu dispariția, de interes național și internațional; elaborarea și optimizarea tehnicilor biotehnologice de propagare *in vitro* a taxonilor de plante cu interes sporit pentru economia națională..

2. Diseminarea rezultatelor obținute (publicații, participări la conferințe cu rapoarte etc.)

Rezultatele cercetărilor au fost expuse în: 153 lucrări științifice, inclusiv în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS, reviste indexate din țară și peste hotare. Rezultatele cercetării au fost diseminate și promovate în cadrul a 40 manifestări științifice cu rapoarte și postere, 33 - participări la emisiuni TV. Activitatea inovațională a fost apreciată cu 15 medalii de aur, 1 medalie de argint și 2 diplome de apreciere la saloane de inventică. Totodată, în elaborarea listei publicațiilor sunt comise inexactități / greșeli, inclusiv: linkuri invalide; teze incluse la categoria articole; clasificarea incorectă a unor reviste și neindicarea factorului de impact; Trecerea în listă a unor lucrări ce dețin referințe la alte proiecte de cercetare (Stimularea excelenței în cercetare, proiecte moldo-române, proiect internațional / Slovacia, proiect doctoral).

3. Valoarea socio-economică și impactul rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc.).

În urma cercetărilor științifice derulate se obțin date științifice și experimentale ce vizează plante rare ocrotite de stat și incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova. Rezultatele obținute generează oportunități economice prin valorificarea plantelor medicinale, aromatice, condimentare și melifere în diverse industrii. Speciile cu conținut ridicat de ulei volatil pot fi utilizate în cosmetică, aromaterapie și fitoterapie, în timp ce plantele condimentare susțin industria alimentară și produsele tradiționale locale. Dezvoltarea culturilor adaptate și diversificate oferă surse alternative de materie primă, reduc presiunea asupra speciilor sălbatice și sprijină apicultura, contribuind la creșterea veniturilor în mediul rural. Totodată, completarea colecțiilor cu taxoni noi și diseminarea cunoștințelor creează premise pentru investiții în cercetare, producție și comercializare de plante utile, stimulând economia verde. A fost obținut un brevet pentru soi de plantă - *Prunus tomentosa* soiul 'Andreia'.

4. Implicarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat

Ponderea tinerilor în subprogramul de cercetare constituie 36,2 % din numărul total al executorilor. Cu regret, circa 28% din tinerii cercetători nu sunt autori/coautori ai publicațiilor. A fost confirmat titlul științific de doctor pentru 1 cercetător..

Punctajul mediu acordat: 27,6

Concluzii și recomandări:

Rezultatele obținute au un impact științific major, oferind sprijin pentru perfectarea legislației cu privire la conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a resurselor genetice vegetale, la elaborarea Cadastrului lumii vegetale, completarea și îmbogățirea colecțiilor de plante vii, de Herbar și semințe a Grădinii Botanice Naționale și a altor instituții de profil. .

Se propune calificativul general: Foarte bine

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva GUDUMAC

Conducător adjunct al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Ion TODERAȘ

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela ROMANCIUC